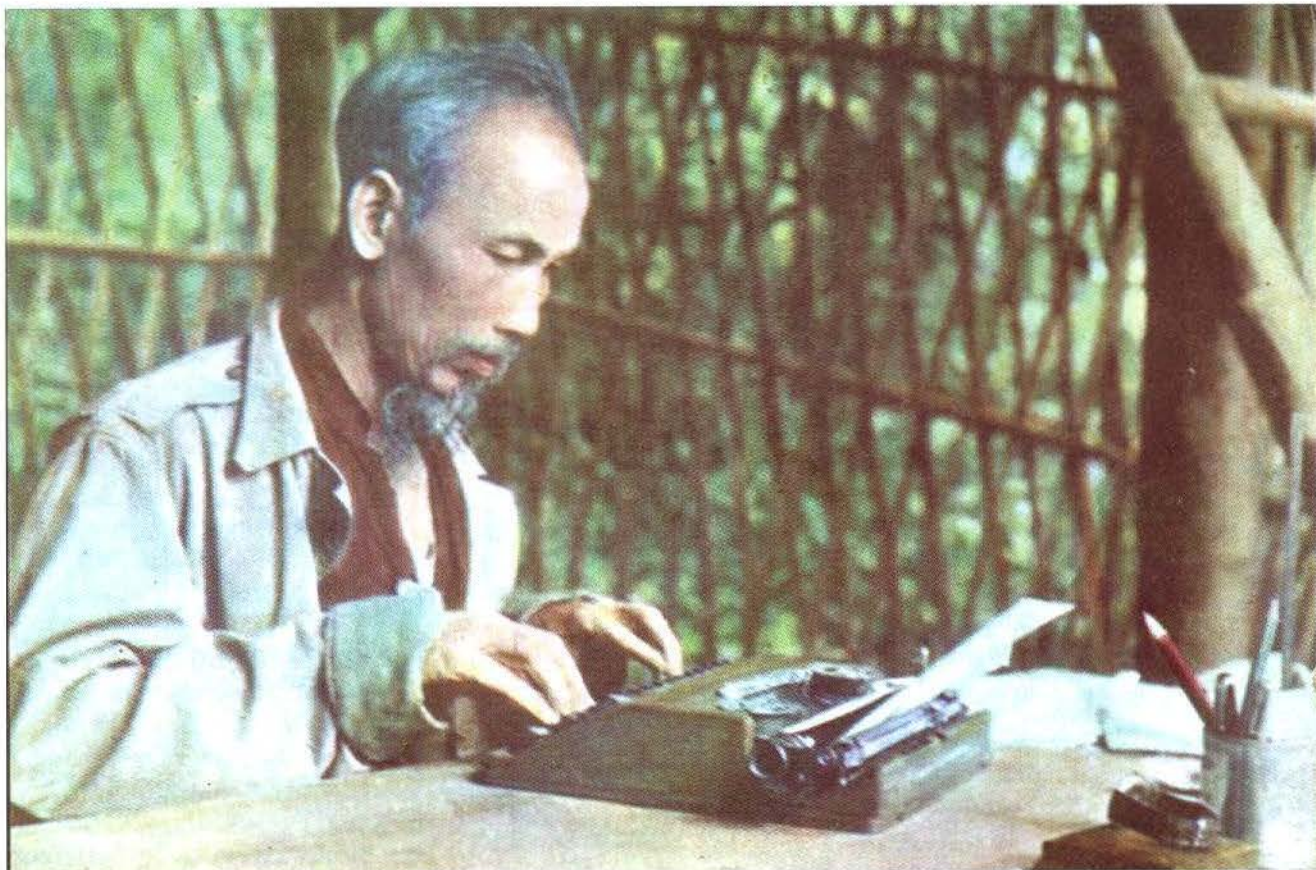

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ BÁO CHÍ CÁCH MẠNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một nhà báo xuất sắc

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đã sáng lập nên Báo chí cách mạng Việt Nam. Không chỉ là một nhà báo xuất sắc, trong suốt sự nghiệp của mình, Người đã chăm lo, dìu dắt và rèn luyện đội ngũ những người làm báo Việt Nam từng bước trưởng thành, lớn mạnh, vừa hồng, vừa chuyên.

Với tư duy khoa học, lý luận sắc bén, cùng tầm nhìn vượt trước thời đại, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho chúng ta một hệ thống tư tưởng, quan điểm chỉ đạo sâu sắc về thực tiễn và lý luận nghiệp vụ báo chí cách mạng. Hệ thống tư tưởng này, còn nguyên giá trị cho đến ngày nay.

Trước hết, để cao đạo đức người làm báo

Theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, báo chí là một lĩnh vực hoạt động đặc biệt, nhiệm vụ của người làm báo là hết sức quan trọng và vẻ vang, vì vậy bên cạnh những đòi hỏi về kiến thức chuyên môn, hiểu biết sâu rộng, kinh nghiệm cuộc sống phong phú,... thì yêu cầu tiên quyết đối với người làm báo, là phải có lương tâm và đạo đức nghề nghiệp trong sáng.

Mỗi tác phẩm báo chí, mỗi bài viết đều phải chứa đựng hàm lượng chất xám và nhiệt huyết của người viết. Người làm báo phải phấn đấu rèn luyện không mệt mỏi và phải

không ngừng học tập, nghiên cứu, tăng cường hoạt động thực tiễn.

Hồ Chí Minh khẳng định: "Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ. Để làm tròn nhiệm vụ vẻ vang của mình, cán bộ báo chí cần phải tu dưỡng đạo đức cách mạng, cố gắng trau dồi tư tưởng, nghiệp vụ và văn hóa; chú trọng học tập chính trị để nắm vững chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ; đi sâu vào thực tế, đi sâu vào quần chúng lao động".

Trong giai đoạn hiện nay, bên cạnh sự phát triển của đời sống kinh tế xã hội, sự phát triển của KHCN đem

📰 KỶ NIỆM 95 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2020)

lại nhiều tiện nghi trong cuộc sống vật chất, tinh thần của người dân, cũng đặt ra nhiều thách thức cho những người làm báo.

Hàng ngày, hàng giờ người làm báo phải đối mặt không chỉ với những áp lực của cuộc sống, của công việc, mà còn đứng trước những cám dỗ về vật chất, quyền lợi kinh tế, lối sống xa hoa, hưởng thụ,...

Sự phát triển như vũ bão của mạng xã hội như Facebook, twister, tiktok, youtube,... với lượng thông tin khổng lồ, phong phú, đa dạng về nội dung, trong đó rất nhiều nguồn thông tin không được kiểm chứng, nguồn gốc không rõ ràng, thậm chí được xuất phát từ những nguồn có mục đích xấu,...

Nếu người làm báo không có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức nghề nghiệp trong sáng, rất dễ bị tác động, dễ dãi với sản phẩm của mình, tổng hợp, sử dụng các tư liệu, nguồn tin một cách cầu thả, thiếu sự phân tích, kiểm chứng, thậm chí có thể vì các động cơ không trong sáng, sẵn sàng bẻ cong ngòi bút để đạt được mục đích.

Mỗi sản phẩm của người làm báo đều là các giá trị tinh thần cụ thể được xã hội hóa ở mức rất cao. Nếu nhà báo không có trách nhiệm sâu sắc đối với sản phẩm mà mình làm ra thì hậu quả sẽ khôn lường. Vì thế hơn ai hết nhà báo phải luôn trau dồi đạo đức cách

mạng, đạo đức nghề nghiệp thì mới đáp ứng được yêu cầu của Đảng, của nhân dân, của xã hội.

Thứ hai, người làm báo cách mạng trung thực, khách quan, tôn trọng sự thật

Chủ tịch Hồ Chí Minh coi tính trung thực của nhà báo là một tiêu chuẩn đạo đức rất quan trọng trong hoạt động nghề nghiệp báo chí. Nhà báo chân chính phải chuyên nghiệp trong cách hành nghề, phải trung thực, khách quan, tôn trọng sự thật.

Người cũng đòi hỏi các nhà báo trong mọi trường hợp khi đánh giá, nhận xét, khen cũng như chê đều phải thực hiện với động cơ trong sáng, khách quan, không thể viết báo vì mục đích vụ lợi, cá nhân, ích kỷ. Người nói: "Không biết rõ, hiểu rõ, chớ nói, chớ viết. Khi không có gì cần nói, không có gì cần viết, chớ nói, chớ viết càn" và "chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết". "Không nên chỉ viết cái tốt và giấu đi cái xấu. Nhưng phê bình phải đúng đắn. Nếu cái hay, cái tốt thì phải có chừng mực, chớ phóng đại... Phê bình thì phải phê bình một cách thật thà, chân thành, đúng đắn".

Trong thời đại kỹ thuật số bùng nổ, những cuộc khủng hoảng thông tin gần đây cho thấy, dù báo chí chính thống đã nhanh chóng định hướng dư luận bằng những chứng cứ, lý lẽ xác đáng trước cơn bão thông tin đa

chiều, nhưng vẫn còn đó một số tòa soạn báo, người làm báo vị lợi, thiếu trách nhiệm, đạo đức cần có của người làm báo, nhiều bài báo được viết theo "đặt hàng", được tổng hợp một cách cầu thả, thiếu trách nhiệm, không có căn cứ, thiếu khảo sát, điều tra,... thậm chí trong nhiều trường hợp còn thể hiện sự "lợi dụng những lời lẽ hoa mỹ, những "đạo lý" để che đậy cho hành vi tàn bạo, bản chất xấu xa",...

Vì vậy, trong thời đại ngày nay, báo chí cần phát huy hơn nữa vai trò đi đầu, xung kích trong cuộc đấu tranh tư tưởng, cung cấp thông tin nhanh, kịp thời, hấp dẫn và sáng tạo nhưng phải chính xác, có độ tin cậy cao, chứ không phải thông tin thụ động, ngồi chờ hoặc đi theo sau hay chủ quan duy ý chí trong định hướng thông tin, làm chậm cơ hội chiếm lĩnh trận địa thông tin.

Báo chí phải phản ánh đúng những ý kiến xây dựng của nhân dân; nói lên tâm tư, nguyện vọng, kiến nghị của dân đối với công cuộc xây dựng đất nước; báo chí phải chống nạn tham ô, tham nhũng, buôn lậu; chống lại tội ác và các tệ nạn xã hội; chống lại những biểu hiện tha hóa, sa sút về phẩm chất, đạo đức và lối sống. Báo chí phải đem đến cho công chúng niềm tin ở sự thật, tin ở sự nghiêm minh của pháp luật, đặc biệt tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, tin vào chính sách, pháp luật của Nhà nước, truyền thống cách mạng của nhân dân ta.

Thứ ba, báo chí góp phần nâng cao dân trí nhằm hướng tới phát triển con người toàn diện

Hồ Chí Minh cho rằng báo chí cách mạng có chức năng giáo dục, giúp cho dân chúng "mở mắt, mở tai", hiểu biết đúng, sai, chính, tà... Báo chí cần đem chủ trương của đoàn thể, của Chính phủ để giải thích cho dân, để cho mọi người cùng hiểu, cùng đồng tâm hiệp lực làm cho được, đem kinh nghiệm hay việc làm tốt mà phổ biến cho dân chúng noi theo. Hồ Chí Minh còn coi báo chí như là một diễn đàn để huấn luyện và giáo

Mạng xã hội với lượng thông tin khổng lồ, phong phú, đa dạng, đa chiều

Chủ tịch Hồ Chí Minh với các phóng viên

dục về chính trị, nghiệp vụ và đạo đức. Người nói: "Tờ báo của Đảng có nhiệm vụ làm cho tư tưởng và hành động thông suốt và thống nhất".

Người yêu cầu: "Trong báo Đảng có những mục giải thích về: Lý luận Mác - Lênin. Tình hình thế giới và trong nước. Đường lối, chính sách đối nội và đối ngoại của Đảng và của Chính phủ. Chương trình và kế hoạch của những công tác cấp thiết. Đời sống và ý nguyện của nhân dân. Những kinh nghiệm tốt và xấu của các ngành, các địa phương. Cách học tập, công tác, tự phê bình và phê bình...". Người cũng yêu cầu mỗi người làm báo cách mạng phải nêu cao tinh thần gương mẫu, tiên phong trong công tác tự phê bình và phê bình, khiêm tốn cầu tiến bộ. Bác thường nhắc nhở cán bộ, nhà báo, phóng viên các báo, đài phải luôn luôn có thái độ cầu thị nghiêm túc,

trung thực trong tự phê bình và phê bình. Bác viết: Dưới chế độ dân chủ, thì mọi người trước hết là mọi cán bộ, đảng viên, mọi cơ quan và đoàn thể cần phải thật thà tự phê bình và hoan nghênh người khác phê bình mình; có như vậy mới tiến bộ được.

Người cũng đã từng thẳng thắn góp ý với các báo: "Bài báo thường quá dài... Thường nói một chiều và đôi khi thổi phồng các thành tích, mà ít hoặc không nói đúng mức đến khó khăn và khuyết điểm của ta".

Người chỉ ra phương hướng của việc giáo dục lý luận trên báo, nêu rõ các phương châm giáo dục lý luận chính trị, học đi đôi với hành, lý luận liên hệ với thực tiễn, học để làm việc, làm người. Những tác phẩm báo chí của Hồ Chí Minh đều là những tác phẩm mẫu mực về tính giáo dục của báo chí.

Theo Người, báo chí phải góp phần nâng cao trình độ hiểu biết, giúp cho người đọc bổ sung vốn kiến thức về lịch sử, văn hóa của dân tộc Việt Nam và thế giới, giúp cho người dân có kiến thức mới xây dựng nếp sống mới để xây dựng đất nước thành quốc gia có nền văn hóa cao và đời sống tươi vui, hạnh phúc. Và như vậy, báo chí là một nhân tố quan trọng để phát triển con người toàn diện.

Lấy tư tưởng, phong cách báo chí Hồ Chí Minh soi rọi vào thực tiễn báo chí cách mạng hiện nay, có thể thấy, những di sản báo chí của Người tiếp tục là "kim chỉ nam" dẫn đường cho báo chí cách mạng và những người làm báo tiếp tục đóng góp có hiệu quả vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa./.

Bùi Gao